

tega pogosto zatekati k represivnim ukrepom. Število nediscipliniranih turistov je še posebno veliko v pomladanskih mesecih, med njimi pa prevladujejo tuji turisti.

Za obiskovalce je od leta 1978 zaprt tudi greben Belinske Tatre, vendar tukaj ni toliko nediscipliniranih turistov. Zato pa prihaja toliko več pritožb o tistih turistih, ki nabirajo gozdne sadeže, kot so gobe, borovnice in maline ter jih v košarah nosijo v kampinge in jih tam vkuhavajo.

Tudi na območju Javorine imajo mnogo dela s prevzgojo tistih turistov, ki ne upoštevajo prepovedi dostopa v Bielovodsko in Javorovo dolino ter se v ta namen namenoma izogibajo tistih predelov, kjer so postavljene opozorilne table. Posebno turisti iz NDR ne upoštevajo predpisov in

sodelavci zaščitenega območja so se rali že v osemdesetih primerih zateči h kaznovanju.

Veliko težav imajo čuvaji tudi med poletno sezono z vozniki motornih vozil, ki parkirajo zunaj za to določenih prostorov. Čeprav med kršilci niso samo tujci, vendar ti prevladujejo. Po uvedbi visokih parkirnin na čuvanih parkirnih prostorih puščajo vozniki svoja vozila na opuščeni starih cestah, da o parkiranju na zelenih površinah sploh ne govorimo. To pa pomeni, da mora biti vse bolj aktivna tudi služba za odstranjevanje nepravilno parkiranih vozil. Že doslej in tako bo tudi v prihodnje, morajo lastniki za vsako odstranjeno vozilo plačati kazen in stroške v višini okrog dvajset parkirnin.

Z. Z.

iz planinske literature

BROŠURA O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU

V septembru leta 1983 je izšla napovedana brošura o Triglavskem narodnem parku. Knjižica je kvadratne oblike in že naslovnica precej obeta. Na posnetku iz ptičje perspektive prepoznamo dolino Triglavskih jezer, za grebenom Tičarica-Zelnicarica pa se s snegom poprhani podi zaključujejo z značilno podobo Triglava. Namen publikacije je s slikami predstaviti nekatere vrednote narodnega parka, zato je bila posvečena velika skrb izboru fotografij in kakovosti tiska. Devetnajst fotografov je prispevalo 98 barvnih diapozitivov, ki jih najdemo na 32 straneh kakovostnega papirja. Celostranske panoramske slike nam predstavijo park s treh strani: savske, bohinjske in toliminske, vsebinsko pa jih dopolnjujejo manjše fotografije značilnih pogledov, naravnih znamenitosti, kulturnih spomenikov ter rastlin in živali. Čeprav so fotografije zgovorne že same po sebi, jih pojasnjujejo še kratki, včasih morda preskopi, podnapisi. Podatki o Triglavskem narodnem parku, geografskih značilnostih, varstvenih prizadevanjih, geološki zgodovini, rastlinstvu in živalstvu, delovanju človeka, so pregledno zbrani v zgoščenem prispevku, ki so ga pripravili delavci Zavoda SRS za varstvo naravne in kulturne dediščine. Ob slovenskem besedilu tečejo vzporedno angleški, nemški in italijanski prevodi, ki pa jih bo potrebno v naslednjih izdajah jezikovno popraviti.

V brošuri je tudi pregleden zemljevid parka. Označena je samo zunanja meja, vrisane pa so nekatere najbolj dostopne naravne znamenitosti in kulturni spomeniki.

Prva naklada brošure je izšla v 5000 izvodih, izdajatelj in založnik Triglavski narodni park pa že pripravlja drugo, popravljeno izdajo (10 000 izvodov). Brošura bo po 180 din na voljo v knjigarnah Mladinske knjige, kasneje pa verjetno tudi pri Planinski založbi. Seveda pa je nad 10 izvodov knjižice moč naročiti neposredno na upravi Triglavskega narodnega parka, Kidričeva 2, 64260 Bled.

Tako lahko na poučen način spoznamo nekatere vrednote narodnega parka za ceno, ki je manjša od dveh steklenic piva na Kredarici! Za konec pa še zanimiva ugotovitev: to je ena redkih brošur o zavarovanih površinah v Jugoslaviji, kjer se v knjižici ne postavljamo z velikimi turističnimi objekti in kulinaričnimi posebnostmi.

Peter Skoberne

NAŠE JAME

25. izdaja Jamarske zveze Slovenije, Ljubljana, 1983

Prva jugoslovanska redna speleološka revija praznuje okroglo obletnico — 25 let. Prva jugoslovanska jamarska revija je sicer Speleolog iz Zagreba, ki pa ima zadnja leta pri izhajanju nekaj težav. Jubileju Naših jam je bil posvečen tudi razgovor 1. oktobra, ko je v širšem okviru tekla razprava o nekaterih problemih, ki se pojavljajo ob izhajanju revije. Žal razgovor ni dal pravega odgovora, jasno pa je, da revija Naše jame — taka kot je — mora izhajati.